

ДО

ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ

Пл. „Княз Александър I“ № 1,

Гр. София 1169

На вниманието на: г-н Петър Кънев,

Председател на Комисията по икономическа политика и туризъм

ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА

Пл. „Княз Александър I“ № 1,

Гр. София 1169

На вниманието на: г-н Валентин Николов,

Председател на Комисията по енергетика

ИзхК-EDN-5870 / 11.09.2020 г.

Становище по Законопроект за индустриалните паркове (№ 002-01-36 от 13.08.2020 г.)

Уважаеми Господа,

С настоящото писмо бихме искали да представим на Вашето внимание становището на Електроразпределение Север АД във връзка със Законопроекта за индустриалните паркове (№ 002-01-36 / 13.08.2020 г.) и промените, които са предвидени да се извършат чрез неговите преходни и заключителни разпоредби (ПЗР) в Закона за енергетиката, и по-специално въвеждането на концепцията за затворените разпределителни системи/мрежи (ЗРС) и за оператор на затворена разпределителна система/мрежа.

На първо място бихме искали да акцентираме върху това, че за държавите членки на Европейския съюз е предвидена правна възможност, но не и задължение да регламентират нормативно понятието „затворени разпределителни системи“ в националното си законодателство. В Тълкувателната бележка¹ на Европейската комисия (ЕК) от 22.01.2010 г. относно Директива 2009/72/ЕО в частта „Затворени разпределителни системи“ е посочено следното: Чл. 28 на Директивите (Директива 2009/72/ЕО и Директива 2009/73/ЕО) позволява на държавите членки да разрешат на компетентните органи да класифицират отделни разпределителни системи като затворени разпределителни системи, когато са изпълнени определени условия. Решението дали има необходимост от това е по преценка на всяка държава членка предвид конкретните обстоятелства на местно ниво. Разпоредбата на чл. 28 от Директива 2009/72/ЕО не е променяна по същество в новата Директива 2019/944 на Европейския Парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (Директива 2019/944) - вж. чл. 38.

Както е посочено по-горе, решението за въвеждането на ЗРС следва да отчита конкретните обстоятелства на местно ниво. Считаме, че с предвижданите законодателни промени прибързано се въвежда концепцията за ЗРС без да е извършен анализ на обстоятелствата и без да е изследвана необходимостта от създаването на подобни ЗРС

¹ Interpretative note on Directive 2009/72/EC Concerning Common Rules For The Internal Market In Electricity And Directive 2009/73/EC Concerning Common Rules For The Internal Market In Natural Gas, Retail Markets

в България. Същевременно, тези промени имат много сериозни последици върху икономическата дейност на част от инвеститорите в сектор „Енергетика“, тъй като водят до изключване на конкретни територии от вече съществуващи обособени лицензионни територии за разпределение на електрическа енергия – вж. например § 7, т. 5 от ПЗР на Законопроекта за индустриалните паркове относно създаването на нов чл. 51а, ал. 3 в Закона за енергетиката (ЗЕ) – *„Комисията изменя съществуващата лицензия за разпределение на електрическа енергия, /.../, като от нейната територия изключва територията на индустриалния парк, за чиято територия е подадено заявление за издаване на лицензия за разпределение в затворена електроразпределителна мрежа, /.../“*

От една страна с предлаганите промени операторите на електроразпределителни мрежи се лишават от възможността да обслужват потенциални нови ползватели на лицензионната си територия, като разширяват и увеличават капацитета на електроразпределителна мрежа, каквото право и задължение имат по силата на издадената им лицензия. Съгласно чл. 89, ал. 1, т. 5, чл. 90 и чл. 117 от ЗЕ за лицензионната територия, обхваната от електроразпределителната мрежа, операторът на електроразпределителната мрежа:

- осигурява разширяване, реконструкция и модернизация на електроразпределителната мрежа;

- проучва перспективите за икономическо развитие и изменението на електропотреблението на съответната територия и изготвя краткосрочни и дългосрочни планове за развитие на електроразпределителната мрежа;

- е длъжен да присъедини всеки обект на клиент на електрическа енергия, разположен на съответната територия.

От друга страна, законодателните промени предвиждат и вече присъединени към електроразпределителната мрежа клиенти да бъдат отделени от нея като потребители в рамките на съществуващо, а не новоизградено, образование, което се регистрира впоследствие като индустриален парк – вж. в тази връзка § 4, ал. 1 от ПЗР на Законопроекта за индустриалните паркове (ЗИП) – *„Дейността на създадените към датата на влизане в сила на закона индустриални зони, технологични паркове и други образувания, в които се извършват дейности, предвидени с този закон, може да се приведе в съответствие със закона чрез вписване в Регистъра на индустриалните паркове.“*

Ето защо, категорично не сме съгласни с аргументите, посочени в „Справка за: отразяване на становищата от проведените обществени консултации относно проект на закон за индустриалните паркове“, че *„Законопроектът не засяга права, задължения и направени инвестиции на трети лица, включително енергоразпределителни дружества. Законопроектът, както и измененията в ЗЕ не целят създаване на затворени разпределителни мрежи на територии, на които има инфраструктура, върху която енергоразпределителните дружества имат вещни права и която експлоатират.“*

На следващо място бихме искали да обърнем внимание, че индустриалните паркове по начина, по който са регламентирани в ЗИП не отговарят на условията за ЗРС, посочени в чл. 38, параграф 1 от Директива 2019/944, които гласят:

1. Държавите членки може да предвидят, че регулаторните органи или други компетентни органи класифицират като „затворена разпределителна система“ такава система, която разпределя електроенергия в рамките на географски обособен промишлен или търговски обект или обект с общо ползване на услуги и, без да се засяга параграф 4, не снабдява битови потребители, в случай че:

а) поради определени технически причини или причини, свързани с безопасността, дейностите или производственият процес на ползвателите на тази система са интегрирани; или

б) тази система разпределя електроенергия основно на собственика или оператора на системата или на предприятия, свързани с тях.

Съгласно чл. 6, ал. 1, т. 2 от Законопроекта за индустриалните паркове (ЗИП) на територията на индустриален парк следва да са осигурени най-малко затворени мрежи на техническата инфраструктура, които обслужват само дейности, осъществявани на територията на парка. Съгласно чл. 7, ал. 1, т. 3 от ЗИП затворените мрежи на техническата инфраструктура на индустриалния парк включват най-малко затворена електроразпределителна мрежа по смисъла на § 1, т. 24д от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката. От тези текстове може да се разбере, че на територията на всеки един индустриалния парк задължително следва да функционира затворена електроразпределителна мрежа, което от своя страна следва да означава, че, за да са спазени условията на чл. 38, параграф 1 от Директива 2019/944, на територията на всеки един индустриалния парк поради определени технически причини или причини, свързани с безопасността, дейностите или производственият процес на ползвателите на мрежата следва да са интегрирани; или мрежата следва да разпределя електроенергия основно на собственика или оператора на системата или на предприятия, свързани с тях.

Никъде в ЗИП обаче не е посочено, че, едно от тези две условия следва да е изпълнено, за да отговаря територията на изискванията за индустриален парк. В чл. 17 от ЗИП са регламентирани видовете индустриални паркове според дейностите, както следва:

- т. 1 тип А – общ, в който няма специализация на производствено дейности;
- т. 2 тип Б – специализиран, в който се извършват един вид производствени и свързани с тях дейности и сходни производствени дейности;
- т. 3 тип С – специализиран, в който се извършват високотехнологични и свързани с тях дейности.

Никъде не е посочено, че дейностите или производственият процес на потребителите на индустриалния парк от определения тип следва да са интегрирани и конкретните причини за това. Предвид функциите на собственика на индустриалния парк и на оператора на индустриалния парк, разписани в чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗИП, считаме, че изискването на чл. 38, параграф 1, буква „б“ от Директива 2019/944 е неприложимо към индустриалните паркове, тъй като електрическата енергия ще се разпределя основно до потребителите – инвеститорите и партньорите съгласно чл. 12 от ЗИП, а не до собственика или оператора на парка.

В заключение, бихме искали да посочим, че понятията „затворени разпределителни системи“ и „оператор на затворена разпределителна система“ не бяха въведени в българския Закон за енергетиката при транспонирането на Директива 2009/72/ЕО, което доказва липсата на правна и обществено-икономическа необходимост от регламентиране съществуването и функционирането на „затворени разпределителни системи“ в България. Считаме, че анализ на това дали има промяна на обстоятелствата на местно ниво и изследването на необходимостта от създаването на ЗРС, които споменахме по-горе, трябва да бъдат направени в рамките на процедурата по предстоящото транспониране на Директива 2019/944 в Закона за енергетиката и обществените

обсъждания в рамките на тази процедура, а не с преходни и заключителни разпоредби към даден закон директно да се правят подобни важни промени.

Освен това, следва да се вземе предвид, че в българското законодателство и по-специално в чл. 117, ал. 8 от Закона за енергетиката е предвидена възможността за използване от страна на лицензираните за съответната територия мрежови оператори на

съоръжения, които са чужда собственост, срещу регламентирано заплащане, за целите на транспортирането на електрическа енергия до крайни клиенти. Разпоредбата гласи: „Собствениците на електрически уредби и съоръжения при техническа възможност и свободен капацитет предоставят ползването им на оператора на електропреносната мрежа, съответно на оператора на електроразпределителна мрежа, за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия до други клиенти. Ползването се предоставя след сключване на договор по цена, определена по методика, одобрена от комисията. При непостигане на съгласие комисията разпорежда предоставянето на ползването и заплащането на цена, определена от комисията по методиката.“. Предвид наличието на тази възможност, реално не съществува необходимост от приемането в националното законодателство на България на регламентацията за ЗРС. Постановката на чл. 117, ал. 8 от ЗЕ гарантира интересите на всички заинтересовани страни: 1) собствениците на съответните съоръжения получават приход от използването им; 2) не е необходимо изграждането на паралелни съоръжения от страна на лицензиращия мрежови оператор; 3) клиентите, присъединени към въпросните съоръжения, се ползват от услуга от обществен интерес, каквато е разпределението на електрическа енергия, и за която има определени законови и лицензионни задължения, изпълнението на които подлежи на строг контрол и при значителни санкции при неизпълнение; 4) съществува яснота по отношение на отговорностите на лицензиращия оператор и собственика на съоръженията относно ролята и задълженията им; 5) не се нарушава териториалния принцип за издаване на лицензии за разпределение, уреден в ЗЕ, във връзка с който са взети определени инвестиционни решения.

Уважаеми Господа,

Във връзка с посоченото по-горе, настояваме да отпаднат всички разпоредби, свързани с въвеждането на концепцията за затворените разпределителни системи/мрежи (ЗРС) в Законопроекта за индустриалните паркове и в Закона за енергетиката.

С уважение,

Атанас Колев
Председател на Управителния съвет
Електроразпределение Север АД

Георги Коршия
Член на Управителния съвет
Електроразпределение Север АД